

Podplukovník žen. Dr. Ing. Vladimír H á j e k:

Využití technických prostředků při zaujetí obrany a za ústupového boje.

(Tři příklady: francouzský, německý a ruský.)

(Dokončení.)

N ě m e c k ý p ř í k l a d p ř e h r a z e n í t e r é n u
z a ú s t u p o v é h o b o j e.

(Ústup pěší roty zesílené technickou rotou v dotyku s nepřítelem na
široké frontě.)

2. příklad.

Toto cvičení, schematicky znázorněné na náčrtu 2, ukazuje, jak Němci kladou důraz v ústupovém boji na úzkou spolupráci pěchoty s technickými rotami a s ženijními rotami. Je to námět pro provedení cvi-

čení ústupového boje na široké frontě, a to jedné pěší roty, podporované 3 zákopnickými četami. Ústup se provádí za hojného použití záseků v lese, stromových závalů,^{*)} silničních min, nízkých drátěných překážek a přenosných drátěných válců. Cvičení má časové rozpětí 1½ denní a začíná obsazením 1. ústupového postavení modrými. Modrá pěší rota vede ústupový boj; proti ní útočí zbytek praporu, zesílený těžkými zbraněmi pěchoty a obrněnými vozidly, na dvou ústupových postaveních. Tato pěší rota bojuje ve výhodně zvoleném zalesněném prostoru, v úžině mezi řadou jezer. Technická rota značně zadržuje postup silného nepřítele překážkami v několika málo hodinách vytvořenými na silnici a v lese. Aby byly překážky rychle zřízeny, nejsou zákopnické čty robeny, ba naopak, jsou ještě zesilovány na práci 1 až 2 družstvy pěší roty.

Při provádění cvičení se má dbát těchto zásad:

1. Obě strany postupují proti sobě s plnými počty, t. j. nepřítel není značkován.

2. Záseky, stromové závaly, miny a drátěné překážky se skutečně zřídí, aby nepřítel je opravdu musil odstraňovat.^{**)} Kdyby překážky byly jen značeny, vedlo by to jen k vytvoření mylného průběhu cvičení. Trupy, místo aby získaly zkušenosti, nabyly by jinak skreslených představ. Proto se také polní škody, jež cvičením vzniknou, předem vyjednávají s civilnímu úřady a se soukromníky.

3. Cvičení je na obou stranách řízeno velkým počtem rozhodčích, jimž jsou dány dopravní prostředky a umožněno používání poštovních telefonů v obcích. Průběh cvičení je volný a řídí se podle situací, jež se během cvičení vyskytnou.

Námět: Modří ustupují od východu na západ za použití přehrazování terénu a zaujmou obranu.

Červení útočí na ustupujícího slabého protivníka a odstraňují překážky.

Situace: Modří zaujali 30. září zvečera 1. ústupové postavení (viz náčrt 2). Po několika nočních pochodech stav dobrý, 5% ztrát.

Červení na jihu od 1. října nepřešli výšiny severně od Brotzenu, kdežto na severu se 1. října zmocnili ve 4 hod. Tempelburgu. Letectvo červených má převahu. Červení mají 10% ztrát.

Zamýšlený průběh cvičení (jen pro řídicího cvičení) dne 1. října od 7 až do 10 hod.:

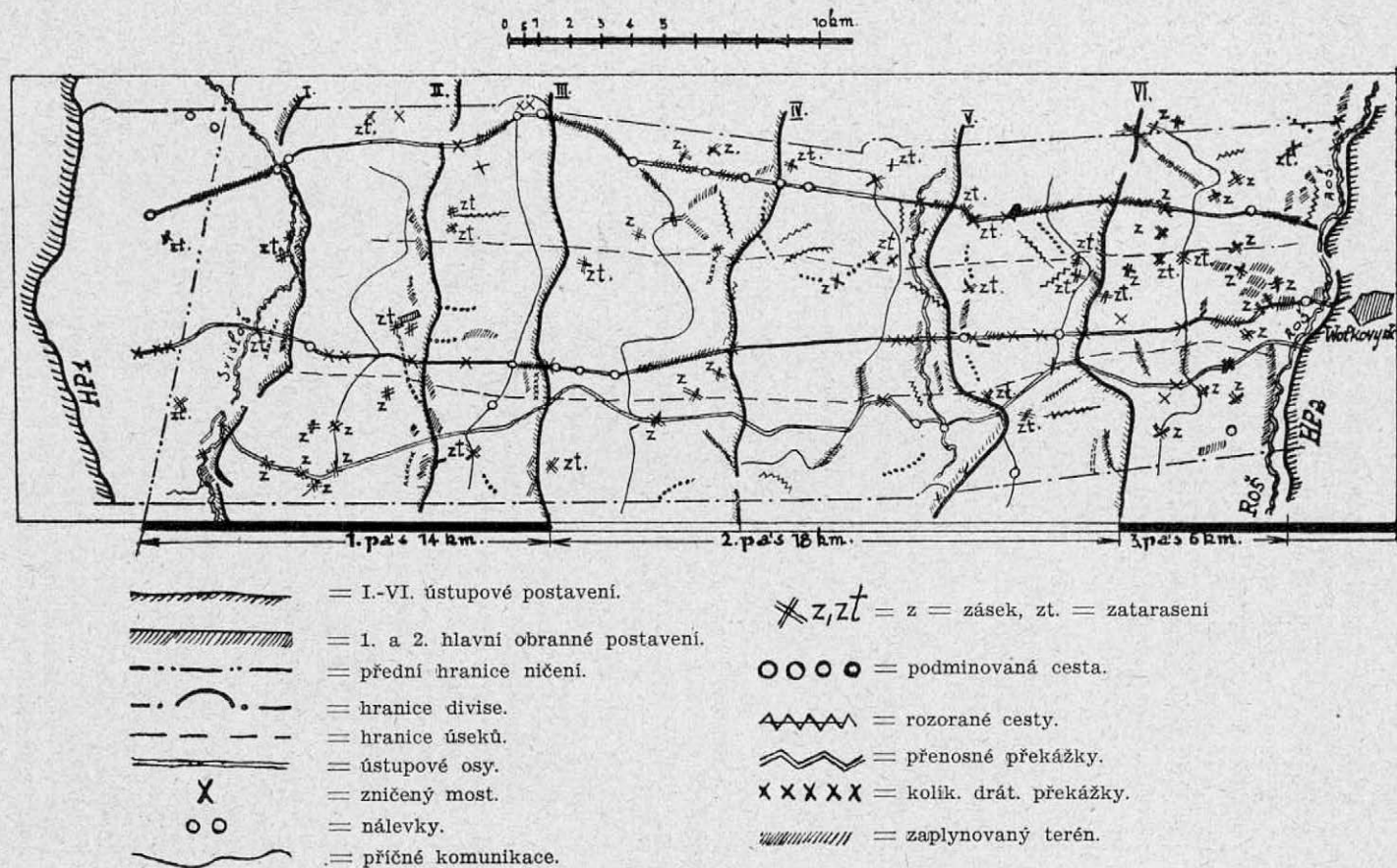
Červení zaženou přední stráž modrých na 1. ústupové postavení (zaminovaná cesta Brotzen—Plagov!).

Od 10 do 12 hod.: Červení se připravují k útoku na 1. ústupové postavení modrých (toto postavení je velmi výhodně voleno na okrajích lesa a modří je mohou dlouho hájit).

Ve 14 hod. (nejdříve): začátek útoku červených na 2. ústupové postavení modrých. Tento útok značně zabrzdí na jihu překážky vytvořené modrými (viz náčrt 2). Ústup pěší roty kryje 3. p. četa, umístěná u Kalenzigu.

*) Používám výrazu „stromový zával“ pro překážku vytvořenou skácením několika málo stromů (na př. 3 stromy), které se svazují ostnatým drátem a do nichž je vložena mina. (Pozn. autora.)

**) Na prozkoumání zaminovaného prostoru v šířce 200 m je třeba 1 čty asi hodinu.

Asi v 19³⁰ hod. dosáhnou červení za pomoci těžkých zbraní pěchoty hlavního obranného postavení modrých v úžině mezi dvěma jezery u Dietersdorfu (na západním okraji náčrtu).

2. října (nikoli před 8. hodinou): útok červených na hlavní postavení modrých a vniknutí do tohoto postavení. Modří měli 1. října dosti času toto postavení vybudovat.

V 11 hod. ukončení cvičení a rozprava.

Hloubkové rozpětí útoku: 11 km. Doba cvičení 1½ dne.

Technické pokyny.

a) Překážky v lese: V hustém vzrostlém lese stačí jen malý počet záseků (Baumsperren). Proti vozidlům dělat záseky jen na cestách, ale zato hodně hluboké (50 m). Proti pěchotě musí být záseky široké.

V řídkém lese provést větší počet záseků, ale mělčích, rozšířených do boků nášlapnými minami, aby je nepřítel tak snadno neobešel.

b) Je-li málo času, klásti jen nášlapné a klamné miny.

c) Všeobecně: vždy střídat viditelné překážky (stromové záseky, barikády) s neviditelnými (miny a klamné miny), abychom nepřítele nutili co nejvíce k opatrnému postupu a tím dosáhli svého účelu: získat čas. Zejména je výhodné hojně upotřebovat klamných min.

Způsob naznačení cvičení.

1. Stromové závaly na cestách proti vozidlům: stromy spojit v trojúhelník skobami nebo kovanými hřeby.

2. Výpomocné nášlapné miny: protože se často těžko najdou prkna, zhotovovat je ze štípaných kuláčů.

3. Miny zařídit na tah (2 rozněčovače na nášlapném prkně), nikoli na lehký tlak, aby se ztlížilo odstranění min.

4. Miny na širokých cestách nedávat jen do kolejí, nýbrž šachovitě.

Rozkaz k přehrazení terénu (Sperrbefehl) obsahuje:

1. Situaci a úmysl velitele. Počet mužstva a rozdělení nářadí,
2. průchody, které třeba ponechat pro zadní voje,
3. jak se provedou přehrady,
4. umístění roznětových hlídek,
5. co uzavřít,
6. jak a kdy se provede odsun vozidel,
7. které ústupové cesty zůstanou volné.

Zásadně třeba všechny přehrady sice promyslet v celku, ale provedení jich nařizovat postupně a jednotlivě za sebou, aby se velitel mohl přizpůsobovat nově vzniklé situaci a nemusil měnit své dřívější rozkazy. Tam, kde se ponechají průchody, třeba ponechat u přehrad roznětové hlídky. Ty podléhají zvláštnímu veliteli, který dostane za úkol starat se o všechny ponechané mezery. Při tom nesmí dojít k drobení sil. Proto nechť uzavřít všechno, neboť palba a závěry se mohou často vzájemně doplňovat. Velmi důležité je předem odsunout vozidla, aby ženijní velitel mohl začít brzy uzavírat cesty a aby mohl zakrýt uložení min. Rovněž třeba pečlivě zamaskovat cestičky, jimiž trupy obcházejí miny, a zajistit cesty pro ústup předních stráží.

Průběh cvičení a vytvoření překážky za ústup.

Všeobecný průběh cvičení je zřejmý z náčrtu 2 a dále z přehledu přehrad (příl. 1).

Přehled přehrad.

Příloha 1.

Před ústu- povým po- stavením	Kde a co	Proti	Síly	Čas	Trhaviny kg	Rozněco- vadla	Čísly drát síťky	Vázači drát kg	K válece	Pozn.
1. post.	Cesta Brotzen-Plagow (2,6 km) nášlapné a klamné miny	vozi- dlům	1. zákop. četa	3 hod.	20	20	—	2	—	
	barikády v Plagow			1-0-4-0	0-6	3	—	0-5	—	
1. post.	vykácení záp. okraje lesa sv. Plagow. do hl. 10 m	pě- chotě a vozi- dlům	1. zákop. četa (2. dr.)	2 1/2 h.	10	10	—	1	—	
	Nášlapné miny Plagow, klamné miny		1. dr.	2 h. 6-30-9-00						
Celkem před 1. postavením					30-6	33	—	3-5	—	
2. post.	Nášlapné miny na cestě Plagow-BW Hinter Kal- enzig	vozdílům a pěchotě	2. zákop. četa (1. dr.)	3 h. 7-0-10-0	20	20	—	2	—	
	Záseky vých. BW. Hinter- Kalenzig hl. 5 m, v délce 200 m	vozdílům a pěchotě	2. zákop. četa (2. dr.) 2. a 3. č. p. pl. 4.	4 h. 7-0-11-0	4	20	4	—	—	
	Záseky sz. W. W. Klöben- stein nášlapné miny na cestách sz. W. W. Klöben- stein klamné miny	vozdílům	3. zákop. četa	4 h. 7-0-11-0	20	20	—	2	—	
Celkem před 2. postavením					44	60	4	4	—	
mezipolí mezi 2. post. a postave- ním Die- tersdorf	cesty Bw. Hinter-Kalenzig- (Heinrichsdorf)-Dieters- dorf a) 3 záseky ze stromů b) nášlapné a klamné miny 2-8 km+1-7 km	vozdílům	2. zákop. četa 2. a 3. č. p. pl. 4.	pěchota 5 h. (11-16-00) žen. 6 h. (11-0-17-0)	a) 3 b) 60	15 60	— —	2 6	—	
Celkem v mezipolí					63	75	—	8	—	
Hlavní postavení u Dieters- dorf	nášlapné miny u Dietersdorf	pěchotě	3. zákop. četa	2 h. (12-0-14-0)	40	40	—	4	—	
	stromové záseky sv. Die- tersdorf, dl. 700 m dále pak K-válce a nášlapné miny	pěchotě a boj. vozům	1. zákop. četa	8 h. (10-0-18-0)	30	30	—	—	150	
	500 m plotu (Flandernzaun) nebo klopýtacího drátu z. Dietersdorf	pěchotě	3. zákop. četa	5 h. (15-0-20-0)	—	—	25	—	—	
Celkem před postavením					70	70	25	4	150	
Celková spotřeba asi					208	238	29	19-5	150	

3. příklad:

Ruské cvičení z ničení a přehrazování terénu
za ústupu divise.*)

(Náčrt čís. 3 a tab. příl. 2.)

Úvod.

Ruský autor, profesor válečné školy v Moskvě, ukazuje ve cvičení na mapě, jak by se mohl dít ústup divise za zeslabeného tlaku nepřítele, kdyby se využilo všech dnešních moderních technických prostředků. Za účelem zjednodušení vynechává autor podrobné vylíčení pěšího, dělostřeleckého boje i součinnost útočné vozby a spojení. Jeho příklad, doložený mapkou, jsem ještě více zjednodušil schematickým náčrtkem, neboť nám nezáleží ani tak na terénu, jako na časovém a materiálním způsobu provedení i na rozdělení technických a pracovních prostředků. Předpokládejme, že trasy ústupových postavení i překážky byly podle terénu správně vyřešeny a že jsou dány.

V uvedeném příkladě ustupuje třípluková divise ve svazu v oblasti 14 km a zaujímá 2. hlavní obranné postavení 38 km za 1. hlavním postavením. Časové rozpětí úlohy je krátké (noc s 1./VI. až do 2./VI. 12 h.) a 2. hlavní postavení má být již 3./VI. z večera připraveno k obraně.

Cvičení je zajímavé tím, že ústupový boj je tu veden jedním pěším praporem zesíleným dvěma rotami těžkých kulometů druhých dvou praporů, z nichž jedna je na nákladních autech, zákopnickou četou a chemickou četou plukovní, dále dělostřeleckým oddílem, ženijní rotou a motorisovanou plynovou rotou. K převozu tohoto zadního voje, bojujícího na šesti ústupových postaveních, hlavně k převozu technických jednotek, je zadnímu voji přiděleno 40 nákladních aut.

Z uvedeného příkladu uvidíme, jak velké množství trhavin (3.5 t), silničních min (650 min), min proti tankům (4000 min) a 5.5 t stálého plynu divisionář přiděluje svému poměrně slabému zadnímu voji, aby daný úkol splnil a zadržel nepřítele hlavně rychle vytvořenými překážkami proti tankům i proti pěchotě. Je to příklad, jak nikoli velkým počtem pěchoty a její palbou, nýbrž malým počtem pěchoty, ale zato značnými technickými překážkami dobře hájenými palbou se bude v budoucnu chránit ústup vojsk, zejména pomocí min a plynu (v uvedeném příkladě více než 5.5 tun stálého plynu)...

Uvádím tento příklad proto, aby se naše aplikační cvičení vysmekla z rámce obvyklých schemat a počítala hlavně s tím, s čím se v příštím boji setká, t. j. s bojem vedeným rychlým spádem pomocí motorisace a mechanisace. Proto bude nutno bránit se překážkami proti tankům zaplynováním a motorisováním ženijních rot. Zejména bude-li veden ústupový boj na širokých frontách, je tento způsob boje, vyznačující se vytvořením velkého počtu rychle provedených překážek, naprosto nezbytný. Třeba poznamenat, že v uvedeném ruském cvičení nejsou prováděny žádné obranné práce na ústupových postaveních. Je to zcela správné, neboť časové rozpětí úlohy je velmi krátké, celkem třídení.

*) Karbyšev, profesor ruské válečné školy v Moskvě. Z knihy téhož autora „Ničení a přehrazování“, Moskva 1931.

I. Námet. (Náčrt 3.)*)

2. střelecká divise ve svazu sborovém ustoupila 31./V. pod tlakem nepřítele s 15% ztrát a zaujala hlavní obranné postavení HP₁ podle náčrtku 3; tlak nepřítele pozvolna slábl. 1./VI. v 1 h. dostal velitel této divise od náčelníka štábu armádního sboru tento rozkaz:

a) 1. sbor ustoupí v noci na 2./VI. na východ na 2. obranné postavení za řeku Roš (na náčrtku 3, viz nejvýhodnější obrannou čáru HP₂), které třeba obsadit 2./VI. do 12 hod. Do večera 3./VI. zařídit toto postavení k obraně.

b) Divise má odsunout jádro svých sil na toto postavení a zadním vojem má provést ústupový boj, při čemž použije co nejvíce přehrazování terénu. Zejména se mají zničit všechny mosty a zřídit zpožděné miny. Zakazuje se však použití v osadách jak stálých plynů, tak i zaminování cest.***) Zničení železnic provedou železniční jednotky za řízení náčelníka příslušného úseku železniční trati. 2. divisi se přiděluje 3. motorisovaná chemická rota dnem 1./VI. ve 4 hod.

c) Vpravo 3. divise, vlevo 1. divise, rozhraní podle náčrtku 3.

d) Rozkaz armádního sboru bude vydán dodatečně.

II. Situace technická:

Ženisté připraví přechod přes řeku Svisloč, protékající 6 až 9 km západně 1. ochranného postavení, a to:

1. ženijní rota na severu, 2. ženijní rota na jihu.

Šířka mostů na silnicích jen 5—10 m, přes řeky jen 10—20 m. Jako průměrnou délku mostů lze počítat 10 m. Silnice jsou suché.

Technické a chemické prostředky 2. divise:

3—4 t trhavin, 1000 ručních granátů a silničních min, 10—15 t ostnatého drátu, asi 1 t stálých bojových plynů (v cisternách železničních a na autech).

Dopravních prostředků od sboru dostatek.

V stanici Votkovysk (na východním okraji náčrtu) ve skladištích i na vagonech větší množství materiálu technického a chemického. Počasí příhodné, soumrak ve 20.30 hod., svítání ve 2 hod. Obyvatelstvo je nespolehlivé, ohrožuje jednotky a je třeba ústupové území vyklidit.

III. Rozhodnutí velitele divise.

1. Udržet se na HP₁ do soumraku 1./VI. Během noci se odpoutat od nepřítele a přesunout jádro sil za řeku Roš. Obsadit 2. obranné postavení do poledne 2./VI. a z večera téhož dne započít obranné práce na 2. HP a během noci na 3./VI. se zakopat. Do té doby chrání divisi zadní voj bojem na jednotlivých ústupových postaveních, značně zesílených ničením a přehrazením terénu a cest.

2. Zřídit zadní voj k vytvoření překážek v ústupovém prostoru divise a současně zdržovat nepřítele:

Složení: I./4. střelecký prapor, roty těžkých kulometů od 1./4., II./4. a III./4. střel. praporů, četa doprovodných děl. 4. střeleckého pluku, zákopnická četa 4. střeleckého pluku, četa autokolony (40 aut pultových), I./2. dělostřelecký oddíl, 1. ženijní rota, motorisovaná rota chemická a chemická četa 4. střeleckého pluku.

*) Obsáhlou recenzi viz rovněž Przegląd Wojskowo techniczny 1934.

**) Toto nařízení platilo po provedení cvičení v míru.

Úkol: Přehradit cesty a terén a využití těchto překážek pro ústupový boj. 3./VI. večer ustoupit za řeku Roš.

Provedení: Takto složený zadní voj (podle Karbyševa zvaný „přehrazovacím vojem“) obsadí 1./VI. v 6 hodin I. ústupové postavení za řekou Svisloč. Zadní jednotky 2. divise přejdou 1./VI. do 24 hodin řeku Svisloč a pak podle rozkazu velitele zadního voje zničí mosty přes řeku.

Ústupové cesty valného voje divise:

pro 5. střelecký pluk a III./2. dělostřelecký oddíl severní silnice,

pro 4. a 6. střelecký pluk a II./2. dělostřelecký oddíl jižní silnice.

Služby pochoduji po obou silnicích.

Pásky ničení.

Ústupový prostor divise mezi HP₁ a HP₂ se rozdělí příčně na 3 pásy ničení:

1. pás (14 km) obsahuje prostor mezi I. a III. ústupovým postavením. Překážky v něm provedené mají zdržet hlavně pohyb nepřítele na silnicích. Proto se tu provedou překážky jen na silnicích a cestách,

2. pás (18 km). Překážky v něm mají ztížit nejen pohyb, ale i ubytování a zastavení nepřátelských týlů. Obsahuje prostor mezi III.—VI. ústupovým postavením. Překážky ve východní části pásu třeba tu zesílit a rovněž třeba přehradit všechny příčné silnice,

3. pás (6 km) obsahuje terén mezi VI. ústupovým postavením a HP₂. Účel překážek: znemožnit rozvinutí nepřátelských sil k útoku na HP₂. Proto zejména před samým HP₂ zřídí co nejvíce překážek, dále zničit všechny mosty a přehradit všechny komunikace vedoucí přes řeku Roš. Větší počet překážek zřídí na levém křídle i pečlivě provést styk s 1. divísi (na levém křídle), kde terén dovoluje nepříteli snazší proniknutí.

Všeobecné směrnice. V osadách nezřizovat zaminování ani zaplňování cest, hlavně používat kontaktní miny, nálevky a v důležitých objektech založit zpožděné miny. Překážky na západ od řeky Svisloč zřídí 5. a 6. střelecký pluk. Překážky v 3. pásu ničení provedou jednotky valného voje divise.

Veškerý ženijní a chemický materiál se přiděluje zadnímu voji. Pro 3. pás ničení odebrat materiál jednotkami valného voje divise ze stanice Votkovysk. Zničení železničních tratí provedou železniční jednotky.

Velitel divise vydal 1./VI. ve 3 hod. veliteli 4. střeleckého pluku rozkaz k vytvoření zadního voje a povolal k sobě k ústní informaci velitele 1./4. střeleckého praporu, kterého určil velitelem zadního (zahrazovacího) voje. Tyto ústní informace potvrdil rozkazem vydaným 1./VI. ve 4 hod.

IV. Rozhodnutí velitele zadního (zahrazovacího) voje.

1. Zadržet nepřítele na šesti ústupových postaveních (I—VI). Hlavní důraz klást na ústupová postavení I, III, IV, V. Mimo to bránit překážky vytvořené mezi těmito postaveními.

2. I. ústupové postavení obsadit do 1./VI. do 6 hod. Se zřízením překážek započít ihned. 1./VI. pracovat v pruhu mezi I. až IV. ústupovým postavením, v dalším pruhu mezi III. až IV. ústupovým postavením pracovat během 2./VI. Velitelé střeleckých rot jsou veliteli příslušných úseků.

3. Do severního, středního a jižního destrukčního úseku přidělit po jedné střelecké rotě. Těžké kulometry a dělostřelectvo úměrně rozdělit do úseků (viz dále přehled). Zálohy upotřebit podle průběhu boje (kulometná rota od III./4. prap., zákopnická četa, chemická četa).

Rozdělení překážek a materiálu na jednotlivé destrukční úseky, viz tabulku příl. 2.

Způsob vedení ústupového boje je uveden přehledně vzadu.

5. Výpočet prací.

6. Druh překážek:

a) Celkové seskupení překážek vyplývá z rozhodnutí velitele divise,
b) překážky: hlavně stromové záseky propletené ostnatým drátem a opatřené kontaktními minami, ty lehce přikrýt. Překážky zaplňovat stálými plyny, překážky kombinovat,

c) silnice, cesty, pozorovací body, osady uzavřít t. zv. koberecovými překážkami: pokrýt cestu větvemi, pod ně dát miny nebo ruční granáty. Větve se pokryjí tenkou drátěnou sítí, přibitou v některých místech kolíky a posypanou zemí. Povrch takového koberce zaplňovat, dále hojně používat klamných překážek,

d) velkou pozornost věnovat překážkám na železnicích,

e) valný voj zřídí dodatečně překážky na západním břehu řeky Svisloč tak, aby ležely ještě v dosahu jeho palby těžkých kulometů,

7. zdržovat nepřítele nejen na ústupových postaveních I—IV, ale i na vhodných postaveních mezi nimi ležících a chránit palbou vytvořené překážky.

Úkoly záloh zadního voje:

zesílit úseky a působit protiúderem na menší nepřátelské jednotky,

8. rozdělení speciálních jednotek podle plánu ničení, viz příloha 2.

V. Způsob provedení zahrazení.

Velitel zadního voje vypracoval 1./VI. v 5 hod. návrh na ničení (viz náčrt 3) a na překážky, doložený hrubou kalkulací materiálu, sil a času. Na základě plánu vypracoval velitel 1. ženijní roty podrobný plán ničení uvedený na tabulce v příl. 2 a působí jako řídicí orgán pro provedení všech překážek. Během dne do 1./VI. do večera 18 hod. byly zřízeny překážky mezi I—IV. ústupovým postavením. V 18 hod. hlásili velitelé destrukčních úseků zřízení překážek a předložili náčrtek, v němž jednotlivé překážky očíslovali a u každé uvedli počet stanovených hlídek ženijních a chemických. Týž večer byly převezeny technické jednotky na autech do prostorů ústupových postavení V a VI, kde pracují během dne 2./VI.*)

Předpokládaný časový průběh ústupového boje je uveden dále v přehledné tabulce. Výpočet materiálu a mužstva k vytvoření technických překážek za ústupu divise znázorňuje tabulka příl. 2.

*) Jak vidět, neměl velitel ženijní roty ani času na průzkum objektů. Předpokládáme, že průzkum byl učiněn již před 1./VI.

Časový průběh ústupového boje zadního voje a činnost technických jednotek.*)

I. Severní úsek (pravý). Velitel: vel. 2. střel. roty p. pluku 4, zástupce

	Jednotky	pěši	ženijní	chemické
1. VI.	1. VI.	2. střel. rota a 2 čety t. kul. od I./4. p. prap.	1. četa 1. ženij. roty a pracovní výpomoc od 2. střel. roty.	1. a 2. dr./1. čety a 2. čety chemické roty.
	3—6 hod.	Sestavení plánu obrany na I.—IV. ústupovém postavení.	Vypracování plánu překážek.	
	6—18 hod.	Obsazení I. postavení zadním vojem. Organisování obrany. Provádění překážek.	Příprava překážek mezi I.—IV. postavením. Ponechání ženijních a chemických hlídek u překážek.	
	18—21 h.	Příprava k boji.	Převezení ženijních chemických jednotek do prostoru IV.—VI. postavení.	
	21—24 h.	Ústup p. jednotek 2. střel. divise za I. postavení. Obrana zad. voje na I. postavení.	Zničení mostů hned za ustupujícími zadními jednotkami 2. střelecké divise před I. postavením.	
2. VI.	10—21 h.	Obrana na I.—IV. postavení. Průzkum terenu mezi IV.—VI. postavením. Ustálení plánu obrany.	Provedení roznětu a aktivování překážek (na př. zaplňování) ponechanými hlídkami v I.—IV. postavení.	
	21—24 h.	Obrana na IV.—VI. postavení.	Příprava překážek mezi IV. až VI. postavením.	
3. VI.	0—21 hod.	Pokračování obrany na IV.—VI. postavení.	Příprava a zřízení překážek 1. pořadí naléhavosti v 3. pásu ničení a zřízení překážek 2. pořadí naléhavosti mezi IV.—VI. postavením.	
	21—24 h.	Obrana překážek v 3. pásu ničení. Ústup zadního voje za 2. hl. obranné postavení za řekou Roš.	Roznět mostů a aktivních překážek 2. pořadí naléhavosti v 3. pásu ničení.	

*) Časový průběh ústupového boje je tu jen všeobecně odhadnut, poněvadž průběh boje zadního voje nelze předem určit.

II. Střední úsek.

Plán ústupu obdobný jako u severního úseku.

Velitel: velitel 1. střelecké roty, zástupce

Přidělené jednotky od 1. VI. 3 hod. do 3. VI. 24 hod. a to:

pěší jednotky	ženijní jednotky	chemické jednotky
1. r. střelecká a četa t. kul. I./4. střel. prapor	2. a 3. četa žen. r. 1., pracovní výpomoc od 1. střel. roty	3. a 4. družstvo 1. čety chem. a 4. četa chem. roty

III. Jižní úsek.

Plán ústupu obdobný jako u severního úseku.

Velitel: velitel 3. střelecké roty, zástupce

Přidělené jednotky od 1. VI. 3 hod. do 3. VI. 24 hod.

pěší jednotky	ženijní jednotky	chemické jednotky
3. r. střel. a rota t. kul. II./4. střel. prap.	4. četa žen. r. 1. a pracovní výpomoc od 3. střel. roty	1. a 2. družstvo 2. čety a 3. a 4. druž. 3. čety chem. roty

IV. Záloha.

pěší a dělostřelecké jednotky	ženijní jednotky	chemické jednotky
Rota t. kul. III./4. p. prap. na nákladních autech, 3. děl. baterie (2. 1. děl. pluku)	zákopnická četa 4. střel. pl.	chemická četa 4. střel. pl.

Úkol zálohy: zesílení některého taktického úseku podle potřeby, zabezpečení křídel divise, odražení menších nepřátelských výpadů.

V. Rozdělení divisní oblasti.

Hranice divise, sousedé, rozdělení oblasti divise na úseky (severní, střední, jižní), a na ústupovém postavení I. až VI. dáno průsvitkou v příl. 1.

Podepsán: Velitel zadního voje X. Y., SV. ..., 1. VI. v 6 hod.

Podplukovník žen. František Baron:

Násilný přechod armády gen. Massény přes Limmat r. 1799.

Redakce zařaduje tento historický zdařilý násilný přechod revoluční francouzské armády jako skvělou ukázkou manévrování a klamání nepřítele demonstračním přechodem. Při dnešní snaze o motorisování mostových souprav a při dnešní pohyblivosti motorových jednotek vůbec je obdobné založení manévru násilného přechodu velmi pravděpodobné. — Pozn. red.

R. 1799 byla 2. koalice rakousko-rusko-anglická proti Francii, Sardinii a Švýcarsku. Bylo bojováno v jižním Německu, severní Itálii, Tyrolích a Švýcarech. Hlavní důraz byl kladen na bojiště švýcarské, kudy vedly cesty spojující armády v Německu a Itálii.